

Rigsdagsmand, at jeg kom til at gaa noget videre med Hensyn til Indrømmelser i visse Henseender, end jeg ellers vilde have gjort; men efterat dette Forslag ikke mere foreligger, og efterat Overbevisningen om det Uheldige i den her omhandlede Bestemmelse er trængt saa alvorligt frem for min Overbevisning i den senere Tid, har jeg ikke kunnet lade være at stille det Forslag, jeg stillede ved 2den Behandling, og udtale mig, som jeg har gjort, at jeg ikke tiere kan gaa med til en Ordning som den, der fra først af var foreslaaet. Naar den ærede Rigsdagsmand fandt, at det var en streng Dom, der var udtalt i Ordet: „Talemaader“, som jeg havde brugt, sidst jeg havde Ordet, da skal jeg dertil svare: jeg udtrykte mig, saavidt jeg erindrer, saaledes, at efterat min Erfaring havde vist mig, at der i min Kreds slet ikke var nogen Klage over Offerhandlingens Forargelighed tilstede, og efterat min Erfaring endvidere havde vist mig, at de tilstedeværende Valgmenigheder heller ikke fandt sig stødte tilbage fra Offering i Kirken ved denne Forargelse, saa kunde jeg for mit Vedkommende ikke se Andet, end at det var Talemaader, hvorved denne Sag var skruet op til en Høide, som den slet ikke fortjente. Det var ialtsald min Mening, og den vedstaar jeg. Jeg kan ikke se Andet, end at den ærede Rigsdagsmand kom til at udtale en ganske anderledes stærk Dom, naar han skildrede den Tilstand, der kom frem i vore gudstjenstlige Forsamlinger ved Offeringen, nemlig at intet Menneſke kunde synge den Psalme med, som synges imens, og at selve Kirkesangeren ikke havde sine Tanker derved, og at alle de gode Indtryk, man ellers havde faaet i Kirken, fløi bort, at hele Forsamlingen beskæftigede sig med Fruentimmerne's Klæder og Stads, Holdning o. d. Dersom dette er sandt, saa er der virkelig ikke mindste Alvor i vore gudstjenstlige Forsamlinger. Men det er ikke sandt. Det kan være sandt for den ærede Rigsdagsmands Vedkommende, det kan være sandt for deres Vedkommende, der have tiltraabt ham: Hør! og det kan være sandt for en hel Del Folks Vedkommende rundt om i Landet; men anvendt paa den danske Me-

nighed og dens gudstjenstlige Forsamlinger i Almindelighed er det ikke sandt!

Wintber: Jeg vil kun gjøre en Bemærkning i Anledning af den sidste Uttring af den ærede Minister, som vist ikke erindrer, hvorledes Stillingen var, da Vædringsforslaget til § 16 blev vedtaget ved forrige Behandling. Der forelaa tre Forslag; det ene tillod at give Leilighedsoffer ved nogle Handlinger, men ikke ved andre; det andet gik ud paa, at der Intet maatte gives, og endelig var det det, som blev vedtaget, og som jeg ogsaa stemte for. Nu foreligger der idag et Forslag, hvort den almindelige Frihed til at give Kjerlighedsgaver til Præsten findes ved Siden af, at man ikke vil tillade, at Gaven fremtræder som Leilighedsoffer, for ikke at tvinge Andre, som maatte ikke have Naad dertil, til at gjøre en saadan Ydelse. Det er derfor, at jeg, i fuldeste Overensstemmelse med, hvad jeg gjorde forrige Gang, idet jeg ønskede at bevare denne Frihed for Menigheden, nu kan stemme for det her foreliggende Forslag, uagtet jeg sidst stemte for det omtalte Forslag. Særligt forekommer det mig besynderligt, at den ærede Minister ikke kan forstaa, hvad der sigtes til, naar der staar i andet Stykke, at Præsten er berettiget til at modtage, hvad der uden Foranledning fra hans Side frivillig maatte ydes ham; han vidste ikke, om det skulde være paa Grund af, at han er en god Selskabsmand — maatte en god Phombespiller — eller i hans Egenſkab af Præst, for hans præstelige Virksomhed. Da denne Lov angaar Lønninger for Præsterne, tænker jeg dog, at der ikke her tænkes paa Præsten i anden Egenſkab end som Præst, og jeg mener derfor, at man har Ret til at tro, at Betydningen af det her foreliggende Forslag er følgende: Det skal være Præsten tilladt at modtage frivillige Gaver, men disse maa ikke være foranledigede fra hans Side og ikke træde frem under Form af Leiligheds-gaver. Saaledes har jeg forstaaet Forslaget, og jeg er overbevist om, at det ogsaa er Forslagsstillernes Mening. Er Ordstillingen en anden, gjør det efter min Mening Intet til